

New Humanities

Course description sheet

Basic information

Field of study Cultural Studies	Didactic cycle 2026/2027	
Major New Technologies in Culture Design	Course code HKLTTIS.II1.17937.26	
Organisational unit Faculty of Humanities	Lecture languages Polish	
Study level Second-cycle studies	Mandatoriness Obligatory	
Form of study Full-time studies	Block Major Modules	
Profile General academic	Course related to scientific research Yes	
Course coordinator	Katarzyna Skowronek	
Lecturer	Katarzyna Skowronek, Albert Leśniak	
Period Semester 1	Method of verification of the learning outcomes Exam	Number of ECTS credits 4
	Activities and hours Lectures: 14 Auditorium classes: 14 Laboratory classes: 14	

Goals

C1	1. zapoznanie studentów i studentki z podstawowymi nurtami, zwrotami i kierunkami badawczymi w obrębie tzw. nowej humanistyki.
C2	2. przekazanie wiedzy z zakresu m.in.: humanistyki cyfrowej, humanistyki zaangażowanej, humanistyki kognitywnej, humanistyki artystycznej i posthumanistyki/transhumanistyki.
C3	3. uświadomienie studentom problemów współczesnej humanistyki w zmieniającym się klimatycznie, demograficznie, kulturowo, technologicznie etc. świecie

Course's learning outcomes

Code	Outcomes in terms of	Learning outcomes prescribed to a field of study	Methods of verification
Knowledge - Student knows and understands:			
W1	nowe paradygmaty i trendy badawcze we współczesnej humanistyce	KLT2A_W01, KLT2A_W02, KLT2A_W05, KLT2A_W07	Test, Examination
W2	najważniejsze problemy współczesnej kultury, jej technologiczne, klimatyczne, geopolityczne uwarunkowania	KLT2A_W01, KLT2A_W06, KLT2A_W10	Test, Examination, Preparation and conduct of scientific research
Skills - Student can:			
U1	interpretować współczesne zjawiska kulturowe przy pomocy terminologii różnych nurtów funkcjonujących w ramach nowej humanistyki	KLT2A_U03, KLT2A_U04, KLT2A_U05, KLT2A_U06	Test, Examination, Preparation and conduct of scientific research
U2	samodzielnie formułować dłuższe wypowiedzi (ustne i pisemne) na tematy związane z nowymi zjawiskami w naukach humanistycznych	KLT2A_U01, KLT2A_U03, KLT2A_U07, KLT2A_U08	Test, Examination
Social competences - Student is ready to:			
K1	dyskusji na temat istotnych problemów kulturowych w powiązaniu z nową humanistyką	KLT2A_K01, KLT2A_K02, KLT2A_K03	Test, Examination
K2	aplikacji wiedzy humanistycznej w rozwiązywaniu problemów współczesnej kultury	KLT2A_K04, KLT2A_K06, KLT2A_K07, KLT2A_K08	Test, Examination, Preparation and conduct of scientific research

Program content ensuring the achievement of the learning outcomes prescribed to the module

1. interdyscyplinarność i transdyscyplinarność badań humanistycznych - nowy ogląd zjawisk kulturowych, społecznych etc.; humanistyka wieloparadygmaticzna;
2. nowe instrumentarium badawcze (big data, sztuczna inteligencja, oprogramowanie komputerowe), humanistyka cyfrowa;
3. zastosowanie nauk humanistycznych w praktyce, wykorzystanie odkryć i wniosków w celu rozwiązywania problemów społecznych i kulturowych (humanistyka zaangażowana);
4. związki humanistyki z naukami poznawczymi i psychologicznymi (humanistyka kognitywna);
5. posthumanistyka; holistyczne ujęcia człowieka; człowiek w środowisku kulturowym.

Student workload

Activity form	Average amount of hours* needed to complete each activity form
Lectures	14
Auditorium classes	14
Laboratory classes	14
Preparation for classes	28
Realization of independently performed tasks	28
Examination or final test/colloquium	2
Contact hours	5
Preparation of project, presentation, essay, report	14
Student workload	Hours 119
Workload involving teacher	Hours 42

* hour means 45 minutes

Program content

No.	Program content	Course's learning outcomes	Activities
1.	Treści wykładów: 1-2. Czy jest nowa humanistyka? - genezy, napięcia, spory; wielowymiarowość i wieloparadygmatyczność współczesnej humanistyki. Jak się rozwija humanistyka? Paradygmaty i zwroty. Humanistyka klasyczna a nowa humanistyka. Zwroty: etyczny, afektywny, performatywny, przestrzenny, somatyczny, topograficzny i inne. Nowa humanistyka jako pole zaangażowania, aktywizmu i wrażliwości. Humanistyka w kryzysie. Kryzys nauki i kryzys humanistyki. Neoliberalizm w nauce i jego krytyka.	W1, U2, K2	Lectures, Auditorium classes
2.	3. Humanistyka cyfrowa i jej komponenty; nowe formy wiedzy. Big data a interpretacja. Cyfrowe archiwa, AI w naukach humanistycznych. Estetyki interfejsu.	W1, W2, U1, K2	Lectures, Auditorium classes, Laboratory classes
3.	4. Nowa humanistyka jako praktyka (polityczna). Dekolonizacja wiedzy. Krytyka feministyczna. Głosy mniejszości. Humanistyka krytyczna, "ratownicza", zaangażowana. Humanistyka jako troska, humanistyka jako opór. Narracje przyszłości - nadzieja i strach. Humanistyka w działaniu - edukacja, sztuka, aktywizm. Nowa humanistyka a kryzys antropocenu.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Lectures, Auditorium classes

No.	Program content	Course's learning outcomes	Activities
4.	5. Humanistyka kognitywna; związki współczesnej humanistyki z naukami psychologicznymi i biologicznymi; humanistyka afektywna (afekt i cielesność zamiast słowa i tekstu); ciało - jako medium, środek poznania, obiekt polityczny etc.; afekty - jako kategorie analityczne;	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Lectures, Auditorium classes
5.	6-7. Posthumanistyka; związki humanistyki z naukami biologicznymi; humanistyka ekologiczna; krytyka antropocentryzmu ; człowiek - zwierzę - przedmiot - środowisko; filozofia ekologii	W1, W2, U1, K1, K2	Lectures, Auditorium classes

Extended information/Additional elements

Teaching methods and techniques :

Discussion, E-learning, Case study, Work with source text, Lectures, Lecture

Activities	Methods of verification	Credit conditions
Lectures	Examination	ocena pozytywna z egzaminu pisemnego
Audit. classes	Test	ocena pozytywna z pisemnego kolokwium
Lab. classes	Preparation and conduct of scientific research	ocena pozytywna dotycząca wykonanego przez każdego studenta badania w ramach metod komputerowych wykorzystywanych w humanistyce

Additional info

brak

Conditions and the manner of completing each form of classes, including the rules of making retakes, as well as the conditions for admission to the exam

Student ma prawo do poprawy oceny z kolokwium (w wyznaczonym II i III terminie przez prowadzącego zajęcia); student ma prawo do poprawy pracy projektowej (w wyznaczonych przez prowadzącego te zajęcia terminach i na warunkach przez niego określonych)

student ma prawo do poprawy oceny z egzaminu pisemnego (w II i III terminie)

warunkiem przystąpienia do egzaminu pisemnego są pozytywne oceny z ćwiczeń i zajęć laboratoryjnych

Method of determining the final grade

Aby otrzymać pozytywną ocenę końcową, należy zdobyć trzy pozytywne oceny: z egzaminu, z ćwiczeń i z zajęć laboratoryjnych

Ocena końcowa jest wyliczana na podstawie poniższych wag:

$$OK = 0,5 OE + 0,25 OC + 0,25 OL$$

jeśli w pierwszym terminie z egzaminu jest ocena niedostateczna (negatywna) a w drugim ocena pozytywna , to obie wliczają się do oceny końcowej (jako średnia z tych dwóch ocen)

Manner and mode of making up for the backlog caused by a student justified absence from classes

student ma obowiązek odrobienia nieobecności na zasadach określonych przez prowadzącego ćwiczenia i zajęcia laboratoryjne (np. krótki esej dotyczący materiału diskutowanego w czasie zajęć)

Prerequisites and additional requirements

brak

Rules of participation in given classes, indicating whether student presence at the lecture is obligatory

1. Obecność na wykładach jest nieobowiązkowa.
2. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa (możliwe są dwie nieobecności bez usprawiedliwienia w semestrze).
3. Obecność na zajęciach laboratoryjnych jest obowiązkowa (możliwe są dwie nieobecności bez usprawiedliwienia w semestrze).

Literature

Obligatory

1. Bielik-Robson, A. (2017). Nowa humanistyka: w poszukiwaniu granic. *Teksty Drugie*, 1, 146-162.
2. Czaplinski, P., Nycz, R., Antonik, D., Bednarek, J., Dauksza, A., Misuna, J. (red.). (2017). Nowa humanistyka. *Zajmowanie pozycji, negocjowanie autonomii*. Warszawa: IBL PAN.
3. Kłosiński, K. (2021). Humanistyka nowa. *Teksty Drugie*, 2, 139-152.
4. Rosi Braidotti, Posthumanistyczna podmiotowość relacyjna i polityka afirmatywna, "Machina Myśli" 2018

Optional

1. Markowski, M.P. (2013). *Polityka wrażliwości. Wprowadzenie do humanistyki*. Kraków: Universitas.
2. Marzec, A. (2021). *Antropocień. Filozofia i estetyka po końcu świata*. Warszawa: PWN
3. Nycz, R. (2017a). *Kultura jako czasownik. Sondowanie nowej humanistyki*. Warszawa: IBL PAN
4. Rutkowski, M. (2021). Co bada i czemu służy onomastyka? Kilka refleksji w kontekście nowej humanistyki. *Prace Językoznawcze*, 23(2), 31-41.
5. Tabaszewska, J. (2022). *Humanistyka służebna. Negocjowanie pola i budowanie autonomii w dobie kryzysu*. Warszawa: IBL PAN.

Scientific research and publications

Publications

1. 2013 - *Nowa duchowość w kulturze popularnej*. *Studia tekstologiczne*, Kraków: Libron (współautor Z. Pasek).
2. *Onomastyczna analiza dyskursu* (współautor: Mariusz Rutkowski), 2020, Kraków: Wydawnictwa AGH.
3. *Socjologia krytyczna i lingwistyka krytyczna wobec nierówności płciowych w społeczeństwie informacyjnym* (współautor: Katarzyna LESZCZYŃSKA), W: *Wyobrażone, przeżyte i przedstawione : księga jubileuszowa dla Profesora Janusza Muchy / red. Łukasz Krzyżowski, Katarzyna Leszczyńska, Maria Szmeja. — Kraków : Zakład Wydawniczy »NOMOS«, 2019. S. 326-342.*
4. *Wolność i wierność. O roli „zwrotów” w humanistyce i naukach społecznych* (współautorka K. Leszczyńska), [w:] *Performatywne wymiary kultury* (współredaktorka K. Leszczyńska), Kraków, Libron, 2012, s. 9-25.
5. *The onomastic discourse analysis* (współautor: Mariusz Rutkowski), *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF: Philologiae* ; 2019, vol. 37 no. 1, s. 47-60.
6. *Kultura konsumpcji - kultura terapii*. *Studia językoznawcze*, 2016, Kraków: Libron.
7. *Dyskurs a zwrot kulturowy (cultural turn) — [Discourse and the cultural turn] / Katarzyna SKOWRONEK // W: Lingwistyczne badania nad dyskursem : kompendium / red. Waldemar Czachur, Artur Rejter, Marta Wójcicka. — Kraków : UNIVERSITAS, 2024. — S. 33-47.*

Learning outcomes prescribed to a field of study

Code	Content
KLT2A_K01	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności na poziomie zaawansowanym i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju dorobku zawodowego.
KLT2A_K02	W sposób pogłębiony interpretuje nowe idee i wykazuje się przedsiębiorczym myśleniem i działaniem.
KLT2A_K03	Na podstawie wszechstronnej i twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania i sięga po opinie ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KLT2A_K04	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania na rzecz rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych.
KLT2A_K06	Rozumie w sposób pogłębiony problematykę etyczną związaną z pracą naukową i zawodową. Przestrzega i rozwija jej zasady i nakłania innych do działania na rzecz przestrzegania tych zasad.
KLT2A_K07	Wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym i samodzielnie inicjuje działania na o charakterze publicznym i społecznym.
KLT2A_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata i podejmuje .
KLT2A_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł drukowanych i elektronicznych na poziomie zaawansowanym.
KLT2A_U03	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny, socjologiczny, antropologiczny oraz źródła historyczne na poziomie zaawansowanym.
KLT2A_U04	W sposób wszechstronny rozpoznaje, interpretuje i przeprowadza krytyczną analizę dzieła literackiego, filmowego, plastycznego, muzycznego i teatralnego z zastosowaniem odpowiednich metod i narzędzi, w celu określenia ich znaczeń dzieła, jego oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym.
KLT2A_U05	Poprawnie stosuje poznaną rozszerzoną terminologię kulturoznawczą.
KLT2A_U06	Wykrywa złożone zależności między procesami społecznymi, cywilizacyjnymi i kulturowymi posługując się właściwymi dla kulturoznawstwa metodami i narzędziami w tym zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi.
KLT2A_U07	Posługuje się złożonymi strategiami argumentacyjnymi i potrafi prowadzić debatę.
KLT2A_U08	Potrafi sformułować i uzasadnić tezy w wypowiedziach pisemnych i ustnych w języku polskim i obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
KLT2A_W01	Posiada pogłębioną wiedzę o obszarach będących przedmiotem badań kulturoznawczych.
KLT2A_W02	Ma pogłębioną wiedzę o tym, jakie miejsce wśród nauk humanistycznych, społecznych i nauk o sztuce zajmuje kulturoznawstwo oraz potrafi scharakteryzować jego przedmiotową i metodologiczną specyfikę.
KLT2A_W05	Na poziomie zaawansowanym posiada aktualną i wszechstronną wiedzę oraz potrafi wskazać najważniejsze i najnowsze osiągnięcia badawcze, interpretacyjne i metodologiczne w kulturoznawstwie jako dyscyplinie naukowej.
KLT2A_W06	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji zjawisk kulturowych.
KLT2A_W07	Wszechstronnie zna główne kierunki rozwoju kulturoznawstwa
KLT2A_W10	Zna i wszechstronnie rozumie rolę refleksji filozoficznej, społecznej i historycznej w kształtowaniu kultury.